Valtiovarainvaliokunta
Asunto- ja ympäristöjaosto

Lausuntopyyntö 11.10.2017

HE 106/2017 vp: Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2018; Luku 35.20 Yhdyskunnat, rakentaminen ja asuminen

Suomen opiskelijakuntien liitto – SAMOK ry kiittää mahdollisuudesta lausua valtion talousarvioesityksen teemasta yhdyskunnat, rakentaminen ja asuminen sekä lausuu kunnioittaen seuraavaa.

Yleistä

Opiskelijoiden asuntotilanne on haastava etenkin suurilla opiskelupaikkakunnilla, joissa asuntojen kysyntä ylittää tarjonnan. Kysyntä kohdistuu etenkin pieniin ja kohtuuhintaisiin vuokra-asuntoihin, jotka sijaitsevat oppilaitosten läheisyydessä tai hyvien kulkuyhteyksien päässä niistä. Kohtuuhintaisia asuntoja tarvitaan varsinkin pääkaupunkiseudulla, jossa opiskelijoiden asuntomarkkinatilanne on koko maassa selvästi vaikein.

Opiskelijat siirtyivät yleisen asumistuen piiriin 1.8.2017 alkaen. Tukimuutos saattaa johtaa asumistukimenojen kasvuun, sillä opintotuen asumislisää suurempi yleinen asumistuki saattaa kannustaa opiskelijoita valitsemaan korkeamman vuokratason asuntoja. Suomen opiskelijakuntien liitto SAMOK huomauttaakin, että asumistukimenojen kasvua voidaan hillitä rakentamalla riittävä määrä kohtuuhintaisia opiskelija-asuntoja. Yleishyödylliset opiskelija-asuntoyhtiöt noudattavat vuokrissaan omakustanneperiaatetta, joten opiskelija-asuntojen vuokrat jäävät etenkin suurissa kaupungeissa huomattavasti markkinavuokria alhaisemmiksi. Yleishyödyllinen opiskelija-asuntotuotanto onkin nyt entistä tärkeämpää myös valtiontalouden kannalta.

Valtion korkotukilainat

Valtion korkotukilainojen hyväksymisvaltuudeksi esitetään 1 410 miljoonaa euroa ja summa on sama kuin vuonna 2017. Tällä rakennetaan noin 9000 asuntoa, joista erityisryhmien asuntoja olisi noin 3000. Korkotukivaltuus on SAMOKin mielestä

riittävän suuri, mikäli varat käytetään ensisijaisesti pitkiin korkotukilainoihin. Lyhyitä 10 vuoden korkotukia olisi syytä myöntää vain, mikäli pitkille korkotukilainoille ei ole kysyntää.

Lisäksi SAMOK huomauttaa, että ympäristöministeriö valmistelee paraikaa pitkän korkotukimallin uudistamista. Lakiluonnoksessa nostetaan peruskorjauksiin myönnettävän korkotukilainan osuutta enintään 95 prosenttiin hankkeen kustannuksista, kun nyt peruskorjaushankkeisiin myönnetään korkotukilainaa enintään 80 prosenttiin hankekustannuksista. Tämä lisännee korkotukilainan tarvetta, joten lausuntokierroksella oleva lakiesitys on syytä huomioida korkotukilainan hyväksymisvaltuuden arvioinnissa.

Erityisryhmien investointiavustukset

Erityisryhmien investointiavustuksiin varataan talousarviossa 105 miljoonaa euroa. SAMOK huomauttaa, että esitys on pienempi kuin vuosien 2018–2021 julkisen talouden suunnitelmaan kirjattu 110 miljoonaa euroa.

Opiskelija-asuntojen rakentaminen on ollut viime aikoina vilkasta ja voidaan olettaa, että niiden rakennusvauhti säilyy myös lähivuosina yhtä suurena. Siksi nyt esitetty investointiavustusten määrä saattaa osoittautua riittämättömäksi. Lisäksi erityisryhmien investointiavustuksen tarvetta vuonna 2018 lisännee myös ministeri Kimmo Tiilikaisen syyskuinen päätös mahdollistaa opiskelija-asuntojen tuotantoon tarkoitettujen tukien ympärivuotinen haku.

Investointiavustusten kysyntää tuleekin seurata ja tarvittaessa tarkastella uudestaan lisätalousarviossa. Lisäksi SAMOK katsoo, että investointiavustuksiin tulisi varata vähintään julkisen talouden suunnitelmaan kirjattu 110 miljoonaa euroa.

Helsingissä 10.10.2017

Anni Koivisto
puheenjohtaja

Miikka Lönnqvist
toiminnanjohtaja

Lisätietoja:

Eero Löytömäki
sosiaalipoliittinen asiantuntija
eero.loytomaki@samok.fi
050 389 1015